

סדר

סימן: א"ב מרובע. 22 בתים בני שתי מחרוזות כל אחד. לאחר כל בית פסוק מן המקרא לפי הסדר: תורה, נביאים, כתובים. בכל הבתים ד' טורים כפולים. הטור הראשון פותח בתבה אחת מדברים כח, יב. הטור השלישי פותח בתבה אחת מישעיה נה, י. הטור השני והרביעי פותחים בתבה 'מים'. במחרוזת הראשונה שבכל הבתים מזכיר הפייטן זה אחר זה את האבות, השבטים, ושבע 'עניות' שבמשנה תענית ב, ד. במחרוזת השניה שבכל הבתים נזכרו חדשי השנה ומזליהם בחילופין. — י 3466

יפתח / ארץ ליִשֶׁע / לשֹׁכֵר מִטָּה רָשָׁע
מִים / אִם כִּזְבוּ בַפֶּשַׁע / זָכַר נָם יִקַּח נָא מַעַט מִים וְתִשַׁע:

כִּי / אֲרָבוֹת שְׁמֵי עֶרֶץ / עַד אָכִיב יִפְתָּחוּ בְּלִי פֶרֶץ
מִים / אֵד לְהַעֲלוֹת בְּמַרְץ / טָרֵם יִהְיֶה בְּאֶרֶץ:
כְּכָתוּב בְּחוֹרְתָךְ. וְכֹל שִׁיחַ הַשָּׂדֶה טָרֵם יִהְיֶה בְּאֶרֶץ וְכָל־עֶשֶׂב הַשָּׂדֶה טָרֵם יִצְמַח. כִּי לֹא הִמָּטִיר
יְיָ אֱלֹהִים עַל־הָאֶרֶץ וְאָדָם אֵין לַעֲבֹד אֶת־הָאֲדָמָה: (ברא' ב, ה)

5 יְיָ / בִּידוֹ מִפְתָּח / זוֹלָתוֹ בְּלִי יִפְתָּח
מִים / בְּצוֹל יִרְתִּיחַ / חָגוּר בְּנֵי עָקוֹד לִפְתָּח:

בְּאֶשֶׁר / בַּחַן וְשֹׁפֵךְ לֵב כַּמִּים / יַחֲיוּ טְלָאֵי מִיּוּמִים
מִים / בְּאֶר חֶפֶר פַּעֲמִים / לְקוֹל תְּתוֹ הַמּוֹן מִים בְּשִׁמְיָם:
כְּכָתוּב עַל־יַד נְבִיאָךְ. לְקוֹל תְּתוֹ הַמּוֹן מִים בְּשִׁמְיָם וַיַּעֲלֶה נְשָׁאִים מִקְצֵה הָאֶרֶץ. בְּרָקִים לְמָטָר
עָשָׂה יְיוּצֵא רוּחַ מְאֲצָרְתָיו: (ירמ' י, יג)

כ"י: כנ"ל: קטעי גניזה: ג' (12-1), 13-36 חלקי עמודים) ג' (2-12 חלקי עמודים) ג' (85-88) ג' (60-88) ג' (1-67) ||

כותרת: סדר אחר ה'

2 נם יקח נא: קח גיג־גִּגְשׁ | נם: חס' פצ נאם ע" 4 מים אד: מיד (!) צ | ברא' כ, ו הוסי' דוחנצ'הג: 5 בלי: בל צגש 6 בצול: בצור ע" באוצרו פ 8 חפר: כרה הע" קר נ הך זמ'פ' גיג־גִּגְשׁ הק ת"פ² | לקול תתו: וזכור תת פ'רת צג־גִּגְשׁ | לתת ג' | המון

1 יפתח ארץ ליִשֶׁע ע"ש ישע' מה, ח: "תפתח ארץ ויפרו ישע" ותחילת הפסוק היא: "הרעיפו שמים ממעל..." לשֹׁכֵר מִטָּה רָשָׁע ע"ש ישע' יד, ה ור"ל ע"י ירידת גשמים יימעט הרשע. 2 מִים אִם כִּזְבוּ אִם לֹא תוֹרִיד גְּשָׁמִים ויזכירו את המצפים להם (עיין ישע' נח, יא, ירמ' טו, יח, ועוד). בַּפֶּשַׁע כַּגִּלּל פֶּשַׁע. נָם אִמֵּר, אִכְרֵם. יִקַּח נָא וכו' ברא' יח, ד. וְתִשַׁע וְחִשְׁמַע לַתְּפִלָּהֶם. 3 עֶרֶץ חוּזָק, גּוֹדֵל, גּוֹבֵה. אָכִיב חֹדֶשׁ נִיסָן, שְׁמוֹת יג, ד. פֶּרֶץ הַפִּסְקָה. 4 שְׁעוֹר הַשּׂוֹרֶה אֵד לְהַעֲלוֹת טָרֵם יִהְיֶה מִים עַל הָאֶרֶץ, כְּלוֹמֵר לִפְנֵי תְּחִילַת הַגְּשָׁמִים. 5 בִּידוֹ מִפְתָּח עֵינַי בְּפִיּוֹת הַקּוֹדֶם שׁוֹרֶה 17. 6 בְּצוֹל יִרְתִּיחַ ע"ש איוב מא, כג והפייטן רומז כאן וכן בהמשך לגאולה לעתיד. חָגוּר מְאֹסֵר. בְּנֵי עָקוֹד יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם בְּנֵי יִצְחָק הַנֶּעֱקָד. 7 בַּחַן נֹסֶה בְּנִיָּה. יַחֲיוּ...מִיּוּמִים ע"ש הושע ו, כ ונדרש על יום שלישי של העֲקֵדָה, ב"ר נו, א (עמ' 595). טְלָאֵי בְּנֵי שֶׁל יִצְחָק וְרוֹמְזוּ לְמוֹל טָלָה. 8 חֶפֶר פַּעֲמִים לֹא דוּקָא כִּי חֶפֶר יוֹתֵר, וְשִׁמָּה ר"ל פֶּעַם שֵׁנִי וְכוּנָתוֹ לְבִאּוֹרֹת אִכְרֵם, ברא' כו, יח. לְקוֹל תְּתוֹ וכו'

לך	גִּשְׁמִים וְשׁוּעַ מְרֵהִיטִים / לְהַקֵּר חֶרֶב לְהָטִים
10 מִים	גִּבֹּר כְּמֶרְהָטִים / בְּחִין פָּצַל בְּרֶהָטִים :
יָרֵד	גִּשְׁם לְנִדְשָׁאִים / לְעֵדֶן זִיו עֵין לֶךְ נוֹשָׂאִים
מִים	גְּנוּזִים וְנִשָּׂאִים / לְשָׂאוֹתָם מַעֲלָה נִשְׂאִים :
	כְּכָתוּב בְּדַבְרֵי קֹדֶשׁ. מַעֲלָה נִשָּׂאִים מַקְצֶה הָאָרֶץ בְּרָקִים לְמִטֵּר עֲשֶׂה.
	מוֹצֵא-רוּחַ מְאוֹצְרוֹתָיו : (תהל' קלה, ז)
אֶת	דְּרוֹשָׁה מְרָאשׁ / תָּמִיד אוֹתָהּ דְּרֹשׁ
מִים	דָּגֵן וְתִירוֹשׁ / יָרוּוּ בְּשִׂיחַ בְּכוֹר רֹאשׁ :
הַגִּשְׁם	דְּשָׁאִים יִרְעֶנָּן / וְשׁוֹר וּמְרִיא בּוֹ יִחְנֹן
15 מִים	דְּלָה לְעֵב מַעֲנֵן / בָּאוֹת קֶשֶׁת עֲנִינָת עֲנֵן :
	כְּכָתוּב בְּתוֹרַתְךָ. וְהִיא כְּעֲנִי עֲנֵן עַל-הָאָרֶץ. וְנִרְאָתָה הַקֶּשֶׁת בְּעֲנֵן : (ברא' ט, יד)
אוֹצְרוֹ	הַמָּלָא / מִזְעַת כֶּפֶת דֶּק מִתְמַלָּא
מִים	הַמְצִיט מִי מָלָא / לְגִיא מַעֲקָרֵי שׁוֹר תְּמַלָּא :
וְהַשְׁלֵג	הַקָּפָא לְנִלְקֶשֶׁת / לְרִשׁוֹ בְּשִׁלְיֵשִׁי מִתְבַּקֶּשֶׁת
20 מִים	הִזַּל לְמִתְנַקֶּשֶׁת / בְּהוֹד נִגָּה מְרָאה הַקֶּשֶׁת :

תתפ' | תהל' קלה, ז הוסי' צ 9 גשמים: גשמים (י) ע"י | להק: להקת פ' | לוהטים דופ"פ"ת 10 גבר: גח גבור גיא גז | כמרהיטים מ'נ במרהיטים | בחין: עבור צ 11 לנדשאים: לנדשאים ת' לנדכאים הע"פ צף לנדשאים ז' גגש 12 מעל פ' 13 תמיד: תתמיד גש 14 ירוו: רוות הע' לרוות פ' רה נידגיא ז' 15 דשאים: בו הוסי' פ' 16 קשתיך 17 מזיע גוגק | כפה ד' 18 המצאת דות' פצף המצת גש | מי חס' ע' | מעקר גש 19 הקפא פ' ת"ךנגק | נלקשתך למלקשת גז | לרשו:

ירמ' י, יג, ור"ל לקול תפילת בניו...ועיין בח"ג. 9 מרהיטים מריצים. 10 כמרהיטים מרהיטים, מילה מחודשת ע"י הפייטן כאן (עיין במילונים) ולפי הענין הוא כעין 'רהיטים' שלהלן ור"ל 'הזרם מים כמו מצינוורות מים'. בחין בזכות תפילתו של פיצל ברהיטים יעקב, ברא' ל, לח. 11 לנדשאים לישראל. אולי ר"ל לאלה אשר אומרים "בנאות דשא ירכיבוני" (תהל' כג, ב) ואולי ע"ש "ועצמותיכם כדשא תפרחנה" (ישע' סו, יד). ועיין ח"ג, ולפי סיומי שאר הטורים נראית הגירסה 'לנדשאים' (ע"ש ישע' מו, ג). זיו מראה, ורומז לחודש אייר (מל"א ו, א). 12 מים גנוזים שבאדמה. ונשאים שיתרוממו, עיין לעיל בפיוט 'אקשטה' שורה 33. מעלה נשיאים כינוי לקב"ה (ע"ש תהל' קלה ז, להלן). 13 את דרושה כל השורה על א"י לפי דבר, יא, יב. 14 בשיח בזכות התפילה של בכור ראש ראובן, ראש, כנראה ע"ש "הראובני ראש" דברי"א יא, מב. 15 ושור ומריא ע"ש שמ"ב ו, יג, ועוד. ורומז למזל שור. בו בגשם או כדשא. 16 דלה העלה, עיין שורה 12. 17 כל השורה מתפרשת לפי שורה 23 ב'אקשטה' לעיל. 18 המצית תמצית, 'זיעה' גם זה לפי המדרש שהובא לעיל והלשון ע"ש תהל' עג, י. לגיא לאדמת מעקרי שור בני שמעון (ברא' מט, ו). 19 לנלקשת אשר הגשם שלה- או אולי הכוונה לגאולה- מתאחר. לרשו אשר ירשו בשלישי בחודש השלישי, בסיון מתבקשת התורה, ע"ש "אם תבקשנה ככסף" (משלי ב, ד) וכן "תורה יבקשו"

כְּכָתוּב עַל־יַד נְבִיאָךְ. כְּמֵרָאָה הַקֶּשֶׁת אֲשֶׁר יִהְיֶה כְּעֵנָן בְּיוֹם הַגֶּשֶׁם כֵּן מֵרָאָה הַנֶּגֶה
סָבִיב הוּא מֵרָאָה דְּמוּת כְּבוֹד־יְיָ. וְאֵרָאָה וְאֶפֶל עַל־פְּנֵי
וְאֲשַׁמֵּעַ קוֹל מְדַבֵּר : (יחזק' א, כח)

הַטוֹב / וְהַנָּעִים / שְׁעָה זֶמֶר נָעִים
מִים / וְקוֹל מְזַעֲזָעִים / בְּמִי מְרִיכָה לֹא תִזְעִים :

מֶן / וְדוּדֵי תְאוּמִים וְרָעִים / תִּתְרַצֶּה בְּשִׁיחַ הַנָּעִים
מִים / וְעַד לְזוֹרְעִים / בְּקוֹל גִּלְגַּל הַמַּרְעִים :

כְּכָתוּב בְּדִבְרֵי קְדֹשְׁךָ. קוֹל רַעַמְךָ בְּגִלְגַּל הָאֵירוֹ בְּרָקִים תִּבְלֵ. רִגְזָה וְתַרְעֵשׂ הָאָרֶץ : (תהי' עז, יט)

אֶת 25 / זְמַן חֲבוּי גִפְר / הַגְּבִלוּ גְבוּלוֹת בְּסִפְר
מִים / זֵילַת שְׁפָר / לְמַדְד אֲדַמַּת גּוֹר עֶפֶר :

הַשָּׁמַיִם / זַעַק לְקַבֵּל / חֵם בְּתַמּוּז מְלַחֲבֵל
מִים / זָרְמוּ לְתַבֵּל / בְּשִׁשֶּׁת מִינֵי תַבֵּל :

כְּכָתוּב בְּתוֹרַתְךָ. עַד כָּל־יְמֵי הָאָרֶץ. זָרַע וְקָצִיר וְקָר וְחֹם וְקִיץ וְחֹרֶף יוֹם וְלַיְלָה
לֹא יִשְׁכַּחוּ : (ברא' ח, כב)

הַשָּׁמַיִם / חֲשֵׁרַת כְּבָרָה / חֲשֵׁר לְרוּחַ נִשְׁבָּרָה
30 מִים / חִזּוּ בְּגִבּוּרָה / לְמִבְּנֵי עֲתִי כָרָה :

לכל גו 20 הוֹיֵל מִנֶּפֶס | בְּהוֹר : אור'ך | כְּמֵרָאָה זִמ' 21 כּוֹמֵר ע"פצ 22 בְּקוֹל ע"פף | מְרִיכַת'ך 23 תְאוּמִים : אֲחִים גו
26 לְמוֹדֵר פ" לִזְכֹּר ז' | אֲדַמַּת חֲס' פ | וְעוֹפֵר רִת'ך פ 28 שֶׁשֶׁת פ 30 חִזּוּ פ"רִת'ך נפ | עֲתָה ה 31 גְדֹל חֲס' מ'פגו |

(מלאכי ב, ז). 20 לְמַתְנַקְשֶׁת לְמַתְכַּהֲלַת (ע"ש דני' ה, ו) מֵמֵרָאָה הַשְּׂכִינָה, כְּלַהֲלֵן. 21 הַטוֹב וְהַנָּעִים כִּינּוּי לְקַב"ה וְהַצּוֹרֵף הוּא
מִקְרָאִי (כְּנָגֵן תְּהִל' קִלְג, א ; אִיוֹב לו, יא). שְׁעָה זֶמֶר נָעִים שֶׁל הַלוּוִיִּם בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, כְּלַהֲלֵן. 22 מְזַעֲזָעִים פּוֹחַדִּים. ע"ש תְּהִלִּים
עז, יז-יח "רִאוּךְ מִים יִחִילוּ... קוֹל נִתְּנוּ שְׁחִיקִים" (וְלַהֲלֵן מִכִּיָּא אֶת הַפִּסְטֹק הַבָּא). בְּמִי מְרִיכָה בְּגִלְגַּל חֲטָא מִי מְרִיכָה (בְּמֵד'
כ, יג). לֹא תִזְעִים אֶל תְּהַפּוּךְ אֶת הַמִּים וְהַקּוֹלוֹת (הַפּוֹחַדִּים מִמֶּךָ) לְגִשְׁמֵי זַעַף וְזַעַם (בְּמֵלִים 'מִי מְרִיכָה' רִמּוֹז לְכִנּוּי לוֹי, ע"ש דְּבַר'
לג, ח). 23 תְאוּמִים וְרָעִים (רִמּוֹז לְמֹזֶל תְאוּמִים) כְּמוֹ 'אֲחִים וְרָעִים' וְהוּא כִּינּוּי לְיִשְׂרָאֵל ע"ש תְּהִל' קכב, ח. תִּתְרַצֶּה וְלֹא תִזְעִים,
כְּלַעִיל. בְּשִׁיחַ בְּתַפִּילָה. 24 וְעַד הוֹעֵד, הַעֲנֵק. 25 אֶת זְמַן כּוֹמֵן חֲבוּי גִפְר נח (ברא' ו, יד : "עֲשֵׂה לָךְ חֲבֶט עֲצֵי
גִפְר"). הַגְּבִלוּ גְבוּלוֹת נִקְבְּעוּ גְבוּלוֹת תְּקוּפוֹת הַשָּׁנָה, ע"ש תְּהִל' עד, יז, עֵינֵי הַלֵּל שׁוֹרָה 36. 26 שְׁפָר כִּינּוּי לְשָׁמַיִם ע"ש
"בְּרוּחוֹ שְׁמִים שְׁפָרָה" (אִיוֹב כו, יג, וְאוֹלֵי גֶם לִפִּי יִרְמ' מג, י "שְׁפָרִיר" = אֵהֶל). לְמַדְד לַתַּח בְּתַקּוּפַת הַשָּׁנָה הַנִּכּוֹנָה. גּוֹר יְהוּדָה
ע"ש "גּוֹר אֲרִיָּה יְהוּדָה" (ברא' מט, ט). עוֹפֵר נִרְדֵּף לְגוֹר. 27 מְלַחֲבֵל לְכַטֵּל. 28 לְתַבֵּל לַתַּח טַעַם בְּגִידוּלֵי הָאָרֶץ ע"י
הַגֶּשֶׁם. בְּשִׁשֶּׁת מִינֵי תַבֵּל לִפִּי הָעֵנִין אֵלֶּה שֶׁשׁ הַתְּקוּפוֹת דְּלַהֲלֵן אֲשֶׁר תַּעֲמוּדְנָה כֹּל עוֹד יַעֲמוּד תַבֵּל. 29 הַשָּׁמַיִם חֲשֵׁרַת כְּבָרָה
לִפִּי ב"ר יג, י (עמ' 120) 'הַעֲנִינִים מִתְּגַבְּרִים מִן הָאָרֶץ וְעַד לְרַקִּיעַ וּמִקְבִּלִים אוֹתָן (אֶת הַמִּים הַעוֹלִים) ... חוֹשְׁרִין אוֹתָן כְּמִין
כְּבָרָה... חוֹשֹׁר הוֹרֵד גֶּשֶׁם. לְרוּחַ נִשְׁבָּרָה לְמַתְפַּלְלִים בְּרוּחַ נִשְׁבָּרָה. 30 חִזּוּ הוֹרֵם, לְשׁוֹן חִזּוּ=עָנָן. לְמִבְּנֵי עֲתִי בְרָה

וְשִׁמָּה חֲלָקֶם בְּחַיִּים / כְּסָרְטֵן גָּדֵל בְּמִים חַיִּים
מִים חֲשׂוּפִים וּבְקוֹ חֲצוּיִים / הוֹצֵא מִבֵּית מִים חַיִּים :

כְּכָתוּב עַל־יַד נְבִיאָךְ. וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יֵצְאוּ מִן־חַיִּים מִירוּשָׁלַם חֲצִים אֶל־הַיָּם הַקָּדְמוֹנִי
וְחֲצִים אֶל־הַיָּם הָאֲחֵרוֹן. כְּקִיץ וּבְחֶרֶף יִהְיֶה: (זכרי' יד, ח)

לָתֶת טַעַם וְנֹפֶשׁ / לְהוֹצִיא אֲסִירִים לְחַפְּשׁ
מִים טְבִיעַת רָפֶשׁ / בֶּל יִבְעִיתוּ מִחֶרֶף נֶפֶשׁ :

לֹא 35 טָרְחוֹת כְּמַבּוּלוֹת / וְלֹא בְּחָרֵב אֶב מִחֲפִילוֹת
מִים טְמוּנִים בְּתַחֲבוּלוֹת / חֲשֵׁף לְהַצִּיב כָּל גְּבוּלוֹת :
כְּכָתוּב בְּדַבְרֵי קְדֹשְׁךָ. אַתָּה הַצַּבְתָּ כָּל־גְּבוּלוֹת אֶרֶץ. קִיץ וְחֶרֶף אַתָּה יִצְרָתָם: (תהי' עד, יז)

מָטָר יוֹרֶה לִירוֹת / שְׂדוֹת וַיַּעֲרוֹת
מִים יִמְלֹאוּ יְאוֹרוֹת / לְמַגּוּדֵי גְדוּד שְׂיָרוֹת :

יָשׁוּב יִפְרָה הָר וּגְבֻעָה / יִרְבֵּץ כְּאַרְיֵה עָלֵי טְבוּעָה
מִים 40 יִשְׁלְשׁוּ רְבִיעֶה / לְהַפְרֵד לְרֹאשִׁים אֲרֻבָּעָה :
כְּכָתוּב בְּתוֹרָתְךָ. וְנָהָר יֵצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת־הַגֵּן. וּמִשָּׁם יִפְרֹד וְהָיָה לְאַרְבָּעָה
רִאשִׁים: (ברא' ב, י)

במים : בורם מ'פצג: בורם מים נ בורם בה'גקגש'מ ע"ש ' 32 חסופים'ף| ובקו: בקיו'גקגש'ובקיר'ת°| הוציא'ך| מבית: אלהים
מקור'חס:ף| מים'חס:גו 33 אסורים'ך| להוציא אסירים: צאת'ריב'גקגש|בחופש'ז'פ 34 לבל'דהחע"ך'מ'פצף|יבעתו'ת°מ'
35 ולא'חס:ך| כחורב'ף 36 מציב'חפ:| כל'חס:הע"גו 37 ויערות:ועיירות'גקגש 38 ימלאו'חס:ע"ף| לגדודי'פ'ו
ולמגודדי'ך'למגודדי'ת°| גדוד: יגוד'גש'חס:הע" 39 יפרה'גש'ויפרה(!)ך'צ'יפרח'ף| כארי'רנף 40 ישלשו:ישלשו'ו'עלי

ע"ש דבהי"א יב, לג "ומבני יששכר יודעי בינה לעתים". ברה=כינוי לתורה ע"ש תהי' יט, ט. 31 ושמה בא"י בזמן הגאולה,
כלהלך. חלקם בחיים תהי' יז, יד. 32 מים חשופים מעיין (ע"ש ישע' ל, יד "ולחשף מים") שיתגלה לעתיד לבא, עיין
להלך. מבית מבית המקדש. 33 להוציא אסירים ע"ש תהי' סח, ז. 34 מחרף נפש וכולון, שופטים ה, יח.
35 כמבולות מים מרובים מדי, כמבול. בחרב אב יובש של חודש אב. מחבילות גורם נזק, ואולי מתכוון גם ל'אבי'
במשמעות 'אבי נחל' ור"ל ולא יובש המזיק לאבים. 36 מים טמונים בעננים ובאדמה. בתחבולות חשוף בחכמה, בחלוקה
טובה, עיין בתרגום לאיוב לו, יב "מהפך בתחבולותיו": מהפך בחכמתה לאצלהא פלחי בארעא בעובדיהון ונחתין (המטרות) בכל
אתר די פקדינון על אפי ארעא'. 37 לירות'ל' רוויה. 38 למגודדי גדוד גד, ע"ש "גד גדוד יגודנו" ברא' מט, יט. שירות
נדרף לגדודים. 39 ירביץ הגשם וכוונתו למשמעות שבלשון חכמים - ירטב, ולפי ההמשך גם למשמעות המקראית. כאריה
הוא מזל חודש אב. טבועה כינוי לארץ ע"ש איוב לח, ו, "אדניה (של הארץ) הטבעו". 40 ישלשו רביעה עיין בפיוט 'חכנס'

ארצך מים	כוון הדום רגל / ולא נשקית כגן ברגל כזנוק אגל / יזנקו בשן במנוח עגל :
כי מים	כל בשקי ישיש / באספם פר באלול בטלול רסיס כרמים להעסיס / בנטפי חלב ועסיס :
ככתוב על־יד נביאך. והיה ביום ההוא יטפו ההרים עסיס והגבעות תלכנה חלב וכל־אפיקי יהודה ילכו מים. ומעין מבית יי יצא והשקה את־נחל השטים : (יואל ד, יח)	
45 בעתו מים	להרעים רעם / בנחת ולא בזעם לתת טעם / באדמת משפיר אמרי נעם :
אם מים	לשבת לארץ נשלחים / להעליץ בתולה באפי שלחים לפלגים נשלחים / לשמח עיר אלהים :
ככתוב בדברי קדשך. והר פלגיו ישמחו עיר־אלהים. קדש משכני עליון : (תהי' מו, ה)	
ולברך מים 50	ממגד ירחים / בעדון תנוב פרחים מעבים מטריחים / ומעדני מלך מאריחים :

הוסי' הע"צ¹ | לרביעה ו | יפרדך | ראשים דהווע"ת² נפראשי מ' 41 כינן גקגש | הדום : המון צ | לא פ | נשקית : נשקת
גקגש נשקית (!) מ' | גן פ 42 זננקו | מנוח נ 43 בשקי פ"ת³ | רשיש (!) ת⁴ | באספיר | ברחסיך | באלול בר דהווע"
מ' גקגש 44 להעסיס : ועסיס ו | בנטף גקגש 47 לשבת : אם הוסי' הע"צ | לארץ : וארץ ת' גקגש ארץ ו חס' פ" 48 האלהים פ
49 מגד ה' גקגש 50 בעבים הע"צ עבים צ | מעדני זג | מערכים מ' 51 מזונים : מזוים ת' נפגקגש מזונים ע"צ | הונטר מ' |

שו' 9. 41 ארצך א"י. כוון שממנה כוננה. נוסדה. הדום רגל כל הארץ ע"ש ישע' סו, א. ולא נשקית כגן ברגל ע"ש
דבר' יא, י. 42 כזנוק אגל נחירת הספות היודרות. יזנקו בשן ע"ש "דן...יזנק מן הבשן" דבר' לג, כב. במנוח עגל בזכות
ביטול העגל ששמו בדין (מל"א יב, כט-ל). 43 בשקי ל' "השיקו היקבים" (יואל ב, כד). בטלול רסיס ע"ש שיה"ש ה, ב :
"...טל...רסיסי לילה" ור"א ברלין פירש 'טלול' מלשון ארמית במשמעות תקרה. ור"ל שהבר יאסף לבית מקורה מפני רסיסי
הגשם. 45 בעתו בסוף הקיץ. 46 משפיר אמרי נעם נפתלי ע"ש ברא' מט, כא "נפתלי...הנותן אמרי שפר". 47 אם
לשבת לארץ עיין 'אקשטה' שורה 30. בתולה מזל אלול וכנראה ר"ל בתקופת אלול. ואולי מתכוון לזכר' ט, יז "ותירוש ינובב
בתולות". שלחים אדמות השקאה בלשון חכמים. ור"ל שבתקופה זאת. שאין ברכה בגשמים. המים המבוקשים הם מי השקאה
כלכל. 49 ולברך ממגד ירחים וכו' פירוש השורה הוא כנראה 'התנובה הבאה ע"י העדון במשך החדשים (ירחים) מן הפרחים עד
למגד. תחברך'. עכ"פ נראה שכוונתו לביטול הפירות בחדשי הקיץ. 'מגד ירחים' ע"ש דבר' לג, יד. 50 מים מעבים מטריחים
המליצה היא ע"ש איוב לו, יא "יטריח עב" אך כנראה ר"ל שבקיץ הגשמים הם טירחה. ומעדני מלך ע"ש ברא' מט, כ :

הַרְוֵה מְזוּנִים וְנָטַר / בִּירַח אֵיתָנִים לְהַתִּיר קָטָר
מֵיָם מַעֲתָה בַל יֶאֱטָר / לְהַרְעִיף שְׁעִירֵי מָטָר:
כַּכְתּוּב בְּתוֹרָתְךָ. יַעֲרֹף כַּמָּטָר לִקְחֵי תֹזֶל כַּטָּל אִמְרָתִי. כְּשֶׁעִירִים עָלִי-דָשָׁא וְכַרְבִּיבִים עָלִי-
עֲשֹׁב: (דבר' לב, ב)

אֶת נִיב מְזַכְּרֵי שְׁוַע / שְׁעָה בְּנִסּוֹךְ שָׁבַע
מֵיָם נַחַל לְשָׁבַע / לְקַרְנֵי רֶאֶם לְשִׁלֵּשׁ רַבֵּעַ:

55 אֶת נֹטְעֵי חֶמֶת כְּמֶשׁ / תַּטְרִים לְאֶסֶף כָּר בְּפִלוֹס גֶּמֶשׁ
מֵיָם נֹזֵל בְּנִטְפֵי אֶמֶשׁ / וּכְאוּר בְּקָר יִזְרַח שְׁמֶשׁ:
כַּכְתּוּב עַל-יַד נְבִיאֶךָ. וּכְאוּר בְּקָר יִזְרַח-שְׁמֶשׁ. בְּקָר לֹא עֲבוֹת מִנְגָּה מִמָּטָר דָּשָׁא
מֶאֱרָץ: (ש"ב כג, ד)

כָּל שִׁיחִים בּוֹ יֶאֱשְׁרוּ / יִתְרוֹעְעוּ אֵף יִשְׁרֹו
מֵיָם שְׁעִירִים יִחְשְׁרוּ / וְאֲדַמַּת רֹדֶם יַעֲשִׁירוּ:

הָאֶרֶץ סוֹקְרִים כְּבָרֶק אֵשׁ / פֶּן כַּמְבוּל בּוֹל תִּתְבַּיֵּשׁ
מֵיָם 60 סִפֵּק מִלְבִּישׁ / נוֹאֲמִים אָב לְמָטָר הָיֵשׁ:

בִּירַח: בַּחֲבִלֵי הַגֶּגֶשׁ | הָאֵיתָנִים תִּפֹּךְ 52 לְהַרְעִיף תִּפֹּךְ 53 שׁוֹע: שָׁבַע צ | נִסּוֹךְ מ' כְּנִסּוֹךְ ר 54 נַחַל זָף | רִאִימִים תִּפֹּךְ |
לְשִׁילּוֹשׁ פ"צ הַגֶּשׁ בְּשִׁילּוֹשׁ זָךְ מ' | רֹבַע פ"פ 55 נִטְפֵי פ" | חוֹמוֹת ו' | תַּטְרִים: תַּטְרֵף הוּ תַּטְרֵף ז תַּרְטִיב דַּע"נָף תַּטְרִיב גֶּגֶשׁ
תַּטְלִיל פ | בְּפִילוֹס: בְּפִילוֹשׁ צ בְּשִׁלוֹשׁ הַע" 56 נִטְפֵי תִ 57 וִיתְרוֹעְעוּ מ'גָּק 58 כְּאֲדַמַּת תִּפֹּךְ | רֹדֶם: עֶשֶׂר הַע" 59
סוֹדְקִים הָ | בּוֹל חֶסֶת הַע"ךְ | תַּחֲבִיב פ 60 מִלְבִּישׁ הָ בִלִּי שִׁי לְבִישׁ גֶּגֶשׁ | נוֹאֲמִים: נוֹאֲמִי גֶגֶשׁ כִּי הוּס' מ' הַגֶּגֶשׁ

"מֵאֲשֶׁר...וְהוּא יִתֵּן מַעֲדֵי מֶלֶךְ". מֵאֲרִיחִים מְכִינִים לְאֶרֶץ וְהַנּוֹשָׁא הוּא "רַחֲמִים" שֶׁבְּשׁוּרָה הַקּוֹדֶמֶת. 51 מְזוּנִים כְּכִי שׁוֹנִים
גּוֹרֵם 'מְזוּנִים' ע"ש "מְזוּנִים מְלֹאִים", תַּהֲלֵ קֶמֶד, יג, וְזֶה נִרְאָה. וְנָטַר וְשֹׁמֵר, וְחִיכָה וְלֹא הוֹרִיד גְּשָׁמִים. בִּירַח אֵיתָנִים כַּחוֹדֶשׁ
תַּשְׁרִי (מִל"א ח, ב). לְהַתִּיר קָטָר לְהַתִּיר אֶת הַצְּרוּר (קָטָר בְּאֶרֶמִית) כְּלוֹמֵר לְהַרְשׁוֹת אֶת תַּחֲלִיל הַגְּשָׁמִים. 52 בַּל יֶאֱטָר לֹא
יִסְתָּם ע"ש תַּהֲלֵ סט, טז. 53 נִיב דְּבָרִי מְזַכְּרֵי אוֹמְרֵי 'מְשִׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגְּשָׁם'. שְׁוַע בַּתְּפִילָה. בְּנִסּוֹךְ שָׁבַע בִּזְכוֹת
נִסּוֹךְ הַמִּים בְּשַׁבַּע יְמֵי סוֹכּוֹת. 54 לְקַרְנֵי רֶאֶם לְאֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה, ע"ש דְּבָרִים לג, טז. לְשִׁלֵּשׁ רַבֵּעַ לַתֵּל שְׁלוֹשׁ רַבִּיעוֹת מֵיָם,
עֵינָן לְעִיל בְּפִיּוֹט 'תַּכְנֵם' שׁוּרָה 9. 55 נֹטְעֵי חֶמֶת כְּמֶשׁ פִּירוֹת הַקֵּץ שְׁנִחְבִּשׁוּ. תַּטְרִים תְּקִדִים, הַפִּיטָן פּוֹנָה אֶל הָאִיכָר וּמוֹהֲרִי
אוֹתוֹ מִפְּנֵי הַגֶּשֶׁם הַקָּרֵב. בְּפִילוֹס גֶּמֶשׁ חֶרְגוֹמוֹ: מֵאֲזוּנִים (מִזֵּל תַּשְׁרִי) שֶׁהוֹכְרֵנוּ לְצַד אֶחָד (גֶּמֶשׁ - בִּטּוֹי פִּיטָנִי לְהַעֲמִסָּה וְהַכְרַעַת
הַמֵּאֲזוּנִים) וְרִ"ל 'תַּכּוּאָה עֲמוּסָה לְרֹב'. 56 נֹזֵל בְּנִטְפֵי אֶמֶשׁ הַגֶּשֶׁם יֵרֵד כְּלִילָה פְּתָאוֹם; וְעֵינָן לְעִיל בְּפִיּוֹט 'תַּכְנֵם' שׁוּרָה 7.
57 יֶאֱשְׁרוּ יִצְלִיחוּ, יִשְׁמְחוּ. יִתְרוֹעְעוּ אֵף יִשְׁרֹו תַּהֲלֵ סה, יד. 58 שְׁעִירִים לְעִיל שׁוּרָה 52. יִחְשְׁרוּ חֶרְמוֹ. רֹדֶם
בְּנִימִין, ע"ש תַּהֲלֵ סח, כח "שֶׁם בְּנִימִין עֲצִיר רֹדֶם". 59 הָאֶרֶץ יוֹשְׁבֵי הָאֶרֶץ, סוֹקְרִים רֹאִים. כְּבָרֶק אֵשׁ אֶת זֹאת אֲשֶׁר הִיא
כְּבָרֶק אֵשׁ וְהִיא הַקֶּשֶׁת בְּעֵנָן כְּפִי שְׁנֵאֲמַר בִּיחֻזְקָא א, כז-כח: "כְּמִרְאָה אֵשׁ...כְּמִרְאָה הַקֶּשֶׁת אֲשֶׁר יִהְיֶה בְּעֵנָן בְּיוֹם הַגֶּשֶׁם...". כְּמִכּוֹל
בּוֹל כְּמִכּוֹל אֲשֶׁר בֹּא כַּחוֹדֶשׁ בּוֹל, הוּא חוֹדֶשׁ מִרְחֻשׁוֹן (מִל"א ו, לח) כְּמִסּוֹפֵר כְּבִרָא' ז, יא. תַּחֲבִישׁ הָאֶרֶץ בְּגִלָּל חֲטָאֵיהֶם שְׁגוֹרְמִים
לְמִכּוֹל. 60 מִלְבִּישׁ כִּדִּי לֹא לְבִישׁ ע"י עֲצִירַת גְּשָׁמִים אֶת אֱלֹהֵי אֲשֶׁר נוֹאֲמִים אוֹמְרִים, שׁוֹאֲלִים. 61 עֲקוֹשׁ חֲטָא. לֹא

כְּכָתוּב בְּדִבְרֵי קִדְשֵׁךָ. הַיֵּשׁ-לְמֶטֶר אֵב. אוּ מִי־הוֹלִיד אֶגְלִי־טל : (איוב לח, כח)

מַעֲשֶׂה מִים
עָקוֹשׁ כָּל בְּרִיָּה / לֹא יַעֲצְרוּ מִגֵּיא פּוֹרְיָה
עֲמָקִים יַעֲטֹפוּ פְרִיָּה / בְּזִכָּר עֲנִית מוֹרְיָה :

וְהוֹלִידָה מִים
עַב חֲתוּל בְּשֶׁתָּה / כְּכַמְקוֹם עֶקֶרְב בְּלִי לְשִׁיתָה
עָרְף רֵאשִׁיתָה / הַמֶּטֶר לְעוֹכְרִים שָׁמָּה לְרִשְׁתָּה :

כְּכָתוּב בְּתוֹרַתְךָ. כִּי הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה בֹא־שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ לֹא כְאָרֶץ מִצְרַיִם הוּא אֲשֶׁר יֵצְאוּתָם מִשָּׁם. אֲשֶׁר תִּזְרַע אֶת־זֶרְעֶךָ וְהִשְׁקִיתָ בְּגִלְדְּךָ כְּגֵן הַיֶּרֶק : (וּנְאֻמָּר) וְהָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּם עֹבְרִים שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ אֶרֶץ הָרִים וּבִקְעוֹת. לְמֶטֶר הַשָּׁמַיִם תִּשְׁתַּחֲוֶה מִים : (וּנְאֻמָּר) אֶרֶץ אֲשֶׁר־יִי אֱלֹהֶיךָ דִּרְשׁ אֶתָּה. תִּמְיָד עֵינֵי יִי אֱלֹהֶיךָ בָּהּ מִרְשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרִית שָׁנָה : (דְּבַר יא, י-יב)

65 יִדְךָ מִים
פֶּתַח בּוֹרֵעַ חֲשׁוֹף / לְפֶתַח אוֹצָר אֶסּוֹף
פֶּקֶד לְצִיָּה כְּסוֹף / בְּזִכָּר עֲנִית יָם סוֹף :

וְהִצְמִיחָה מִים
פְּרוֹת בְּמִי שֶׁלֵּג / בִּימֵי חֲנֻכָּה לְהִצִּין מֶלֶג
פְּנוֹת אֶרֶצָּה בְּלִי פֶלֶג / מִדֶּק לְהוֹרִיד גֶּשֶׁם וְשֶׁלֵּג :

כְּכָתוּב עַל־יַד נְבִיאָךְ. כִּי כֹאֲשֶׁר יֵרֵד הַגֶּשֶׁם וְהַשֶּׁלֶג מִן־הַשָּׁמַיִם וְשָׁמָּה לֹא יָשׁוּב כִּי אִם־הִרְהוּ אֶת־הָאָרֶץ וְהוֹלִידָה וְהִצְמִיחָהּ. וְנָתַן זֶרַע לְזֶרַע וְלַחֵם לְאֹכֵל : (ישע' נה, י)

61 בְּרִיָּהךָ | יַעֲצְרוּ גֵר יוֹעֲצָרוּ פ' 62 עֲמָקִים : עֲמָקִים פ' חס' מ' | יַעֲטוּךָ |¹ פוריה פ' 63 עב : חס' טל הפ' ת"פ | לִישְׁתָּהךָ 64 ערף : עתידִי גִגְרִגְשׁ | יִמְטִיר פ' נִגְרִימֶטֶר פִּגְגִּגְשׁ לְהַמְטִיר ז' לְמִטִּיר ח' 65 אוֹצָר : בּוֹרֵעַ ע" | חֲסוֹף פ' 66 צִיָּה נ' | כְּסוֹף : בְּלִי כִיסוֹף גִּגְרִי בְּסוֹף ו' 67 בְּמִי : כְּמוֹךָ | שֶׁלֵּג : פֶּלֶג וְע"רִמְנִפְגֶּה | לְהִצִּין ע" 68 פְּנוֹת : פּוֹרֵצַ | אֶרֶץ פ' | בִּלְג וְחַע"פ"

יַעֲצְרוּ לֹא יִמְנְעוּ מִגֵּיא פּוֹרִיָּה פּוֹרִיָּה מִן הָאָרֶץ. 62 עֲמָקִים יַעֲטֹפוּ חֲתָלִי סה, יד. בּוֹכֵר כְּשִׁיזְכוּר, וְכֵן לְהֵלֵךְ עַד סוֹף הַפִּיּוּט יִרְמוּ לִמֵּי שַׁעֲנָה... שְׂבַמְשָׁנָה תַעֲנִית ב, ד. 63 וְהוֹלִידָה עַב מִי הַעֲנָן יוֹלִידוּ, יִפְרוּ, אֶת הָאָרֶץ וּבִזָּה יִינָתֵן חֲתוּל בִּשְׁתָּה כִּיסוֹי לְמַעֲרוּמִיהָ, כְּלוֹמֵר לִיּוֹבֵשׁ שֶׁלָּהּ. הַפִּיּוּט מִשְׁתַּמֵּשׁ בְּמַלִּיצָה מֵאִיּוֹב לַח, ט : "בִּשְׂמוּמִי עֲנֵן לְכִשׁוּ וְעִרְפַּל חֲתָלְתוּ". כְּכַמְקוֹם עֶקֶרְב (מִזֵּל מִרְחָשׁוֹן) מִדְּבַר, ע"ש דְּבַר ח, טו "בְּמִדְּבַר הַגְּדוֹל וְהַנּוֹרָא נָחַשׁ שֶׁרָף וְעֶקֶרְב". בְּלִי לִשְׁתִּיָּה לֹא לַעֲשׂוֹתָהּ לְמִדְּבַר (הַצִּירּוֹף 'לִשׁוֹת' עִם 'מִדְּבַר' רָגִיל בְּמִקְרָא, עֵינֵי יִרְמ' ב, טו, הוֹשֵׁעַ ב, ה, וְעוֹד). 64 עָרְף ל' "יַעֲרוֹף כְּמִטֶּר". רֵאשִׁיתָה הַיּוֹדָה שֶׁהוּא רֵאשִׁית הַגֶּשֶׁם אוֹ שְׂמָא כּוֹוֹנָתוֹ לְרֵאשִׁית הַשָּׁנָה כְּכַפְסוֹק דְּלָהֵן. 65 יִדְךָ פֶּתַח ע"ש חֲתָלִי קָמָה, טו. בּוֹרֵעַ חֲשׁוֹף ע"ש יִשְׁע' נב, י. לְפֶתַח אוֹצָר ע"ש דְּבַר כח, יב. אֶסּוֹף סִגוֹר - בִּשְׁעָה זֹאת. 66 פֶּקֶד זְכוֹר וְתָן. כְּסוֹף מְבוֹרֵשׁ, עִירוֹם, עֵינֵי לַעֲלִיל שׁוֹרָה 63. 67 בְּמִי שֶׁלֵּג ע"ש אִיּוֹב ט, ל. בִּימֵי חֲנֻכָּה בְּחֹדֶשׁ כְּסֻלּוֹ. לְהִצִּין לְצִנּוֹן. מֶלֶג בִּיטוּי לְפִי לְשׁוֹן חֲכָמִים שֶׁמִּשְׁמַעֲמוּ כָּאֵן חוֹם, אוּ מִים חָמִים, עֵינֵי בְּמַלּוּנִים. 68 פֶּלֶג מַחֲצִיָּה, מַעֲצוֹר, מִדּוֹק מִשְׁמִים. 69 וְהַלּוּת וְהַעֲנָקָה, צְבָאִיךָ יִשְׂרָאֵל. אֶגֶל טִיפּוֹת, בְּנַחַת נְהַל

והלויִת
70 מִים

צְבָאִיד רְסִיסִי אָגַל / בְּנַחַת נֶהַל מַעְגָּל
צִק בְּקוֹל גִּלְגַּל / בְּזִכָּר עֲנִית גִּלְגַּל :

וְנָתַן
מִים

צֹאנֶךָ סוֹעֲרֶךָ בְּמֶרֶץ / קֶשֶׁת לַהֲרָאוֹת לַחִיל אֶרֶץ
צְרוּרִים לַמְטָרוֹת עֶרֶץ / תַּתִּיר לֵאמֹר לְשִׁלַּג הוּא אֶרֶץ :

כְּכָתוּב בְּדִבְרֵי קְדֹשְׁךָ. כִּי לְשִׁלַּג יֹאמַר הוּא אֶרֶץ וְגֶשֶׁם מָטָר. וְגֶשֶׁם מְטָרוֹת עֲזוֹ : (איוב לו. ו)

גוֹיִם
מִים

קֶצְפוּ מִמִּי הַקֶּצֶפָה / כְּנִפְתָּחוּ אַרְבוֹת לַהֲצִיפָה
קָרִים בְּלִי חֲצִיפָה / בְּזִכָּר עֲנִית מַצָּפָה :

זֶרַע
מִים

קֹדֶשׁ מְטַעְתּוֹ / מְכַפֶּלֶת לַהֲכִיז מְרַעִיתוֹ
קָלִים מְלַהֲבָעִיתוֹ / צוֹ לַתֵּת מָטָר אֶרֶץְךָ בְּעֵתוֹ :

כְּכָתוּב בַּתּוֹרָתְךָ. יִפְתַּח יי לְךָ אֶת־אוֹצְרוֹ הַטּוֹב אֶת־הַשְּׂמִימִים לַתֵּת מְטָר־אֶרֶץְךָ בְּעֵתוֹ וּלְכַרְךָ אֶת־כָּל־מַעֲשֵׂה יָדְךָ. וְהַלְוִיתָ גוֹיִם רַבִּים וְאַתָּה לֹא תִלְוָה : (דבר' כח. יב)

רַבִּים
מִים

רִנְנוֹת בִּישְׁבִי / הַרְבֵּיתִי לְךָ לַהֲקִשִּׁיבִי
רוּחַ לַהֲשֹׂאִיבִי / בְּזִכָּר עֲנִית תִּשְׁבִּי :

מִי־צִף | להוריד חס' ע" 70 צוק: עבים חס' ה | קול ג | בזכר... גלגל חס' ע" 71 סוער: סוער ח סיער ו² סערך גק שואלך רג שואלה ה שיוע לך ע" צף לך שיוע פ שבח לך רו"ה | במרץ: בתתך חס' ה | קשת להראות: בתתך קשת פ | לחיל: לחיילי צף חס' ג | לארץ ג 72 ערץ חס' ע" | תתיר חס' | לומר הזפ'ת² ג | הוה חפ'ך הוי נפף 73 ממי הקצפה: במי הקצפה פ"גק בהקצפה (ממי חס') דהז' ע"ר מ'נפצ' 74 חציפה: חסיפה פ תנה חס' צגק גר 75 מכפלת: בכפל זע"פ'נפ מכפל ה מכפילת ליל גק | להכין: הכין גק להכין בכפל ה צאן חס' צ 76 קלים: קרים צ | צוה גק | ארצם גק 77 רננים ע"פף | לישבי

מעגל ע"ש תהל' כג. ב-ג "על מי מנוחות ינהלני... ינחני במעגלי צדק..." 70 צוק שפוך. בקול גלגל ע"ש תהל' עז. יט "קול רעמך בגלגל". עניית גלגל עיין בפירושים למשנה על ענין זה. 71 ונתן וכו' שעור השורה הוא: ונתן (הקב"ה) קשת (מזל כסלו) בענן להראות שהארץ חזקה (לחיל), ולא יבוא המבול. לישראל צאנו המסוער (ע"ש ישע' נד, יא. "עניה סוערה") מאד (במרץ). 72 צרוּרים בשעה זאת עדיין. ערץ עז. עיין להלן בפסוק. הוא ארץ היה על הארץ. כלומר רד לארץ. 73 ממי הקצפה מי המבול. כנפתחו ארבות ע"ש ברא' ז, יא. 74 בלי חציפה בנחת. 75 זרע קדש מטעתו בגלל המשך השורה אולי יש לפרש לפי ישע' ה, יג "זרע קדש מצבתה" והדרשה בפס' רג, (קנו ע"א): "חטאו בזרע, זרע מריעים (ישע' א, ד) ולקו בזרע. זרע רב תוציא השדה וגו' (דבר' כח, לח) מתנחמים בזרע, זרע קדש מצבתה" ע"כ. לפ"ז אפשר לפרש מכפלת על חודש טבת, כלומר "בחדש העשירי בעשור לחודש" (מל"ב כה, א, ועוד) אשר נקבע להכין מרעיתו להתחיל בהכנת החורבן (ורומו גם לזרע מריעים" שבמדרש הג"ל) ודחוק. בקטע גניזה גורס 'מכפילת ליל' וכוונתו ללילות טבת הארוכים אשר בהן מכניס עצמם הזרעים לצמוח ולהבשיל ולהיות לאדמת מרעה פוריה. וצ"ע. 76 מלהבעיתו כדי שלא יפחידו בקושיים. 77 בישבי בסדר תפילתי

לזרע / ראה שיח נדכו / כגדי רובץ להשידכו
מים 80 / רבה כגהר דכו / כקדרו עד כה ועד כה :
כפתיב עליך נביאך. ניהי עד-כה ועד כה והשמים התקדרו עבים ורוח ניהי גשם גדול.
נירבה אחאב וילך יזרעאלה : (מ"א יח, מה)

ואתה / שעה נוב שפתי / המזכירים מאימתי
מים / שוקק עמותי / בזכר ענית בן אמת :

ולחם / שמן ודשן לרשם / בדלי שבט יצחצח כלשם
מים / שפע לנפוחי נשם / וימלאו העבים גשם :
כפתיב בדברי קדשך. אם-ימלאו העבים גשם על-הארץ יריקו ואם-יפול עץ בדרום ואם
בצפון. מקום שיפול העץ שם יהוא : (קהל יא, ג)

85 לא תלנה / מלפתח כל סגור / לענות מצפצפים כעגור
מים / תריק לכל מגור / בזכר ענית גור ואגור :

לאוכל / תלות לך עינים / לאדרו ולהדגו ממגד שמים
מים / תן להחיות כמיומים / ארץ נחלי מים :

פ'תנפח | הרבית לך : בטח פ'רת | בקשיבי הלהשיבי פ'רת ° 78 רוות הע"פ | כבזכרך 79 ראה : ריוה ע" 80 רבו.
רוה דורך'פצף | כנהרך | כדרו : כדרו דפנפ' | חג-כדר גקורדו מ'צ כדרו זת ° 81 המזכירים : המזמרים גק 82 עמיתי דוח
רךנצףגק 83 דשן ושמן גק | ודשן חס'פ | ברשם פורשם ו | כלשם זג-לשם מ' 84 להנפחי גקגר | נשם : לשם גר | ימלאו גק
אם ימלאו ת ° 85 כל חס'זע"פ"ת"מ'נפצגק | לענות : לעם ע" 86 ככל ע" | מגור : מגור דע" | ואגור : אגור גקועגור פ'
87 תלויות צף | לך חס'רת ° | להדרו ז | להדגו וזע"רת"מ'גקגר 88 תת ה | מיומים חע"מ'נפחגקגר

זה. הרביתי רננות. להקשיבי כדי שתקשיב לי. 78 להשאיבי לשאוב בשבילי. תשבי אליהו הנביא. 79 שיח נדכו
תפילתו כשהוא מדוכא, ע"ש תהל' קכו, ה "הזורעים בדמעה". כגדי (מזל חודש טבת) רובץ ע"ש ישע' יא, ו. להשידכו
להשקטו. עיין במלונים להרגומים. 80 כגהר דכו כאלהו, שעליו נאמר "ויגזור ארצה וישם פניו בין ברכיו" מל"א יח, מב' דכו'
משמעו בשעה שהתכופף. 81 המזכירים מאימתי לשון משנה תענית א, א ור"ל : שפתי, המזכירים 'משיב הרוח ומוריד הגשם' מן
השעה הראויה לפי ההלכה, כלומר מתפילה זאת. 82 שוקק לי ציווי ומשמעו : הזרם בקול, כמו "פקדת הארץ ותשקקה" תהל'
סה, י. עמותי רעי, עם ישראל. 83 ולחם שמן ודשן ע"ש ישע' ל, כג "ולחם תבואת האדמה והיה דשן ושמן". לרשם
לגזור בדלי מזל שבת ור"ל במים רבים. יצחצח יכריק, כלשם בניצוצות טפות הגשם, עיין לעיל "אף ברו" שורה 3.
84 לנפוחי נשם לבני האדם, גם זה ראה שם. 85 לא תלוח מתכוון לומר : לא תחל לך, לא תעצור אצלך. סגור השמים
הסגורים עדיין מגשם. מצפצפים מתפללים. כעגור ע"ש ישע' לח, יד : "כסוס עגור כן אצפצף אהגה כיונה דלו עיני
למרום". 86 מגור מושבות בני אדם. גור דוד המלך ע"ש ברא' מט, ט "גור אריה יהודה" והפרשה נדרשה על דור בכ"ר צט, ח.

ככתוב בתורתך. כי יי אלהיך מביאך אל־ארץ טובה. ארץ נחלי מים עֵינַת ותהמת יצאים
בבקעה ובהר: (ונאמר) ארץ חטה ושערה וגפן ותאנה ורמון. ארץ־זית שמן
ודבש: (ונאמר) ארץ אשר לא במסכנת תאכל־בה לחם לא־תחסר כל בה.
ארץ אשר אבניה ברזל ומחרריה תחצב נחשת: (ונאמר) ואכלת ושבעת
וברכת את־יי אלהיך על־הארץ הטבה אשר נתן־לך: (דבר/ח, ז-י)

(עמ' 1279) ואגור בן יקה, משלי ל, א, ודרשו (שיהש"ר א, א) שהוא מכינויו של שלמה המלך. 87 לאוכל בני האדם האוכלים. לאדרו לכבודו ורומז לחודש אדר. ולהדגו להרבנותו ע"ש "וידגו לרוב" (ברא' מח, טז) ורומז למזל דגים של חודש אדר. 88 להחיות כמיומים ע"ש הושע ו, ב: "יחינו מיומים".

מנהג אשכנז לומר פיוט זה

סימן: א"ב. — א 2675

אלהינו ואלהי אבותינו.

אִים זָכַר נָא לְשׁוֹאֲלֵי מַיִם / בְּרִית קָח לְהַרְחִיץ אֵלִים בְּמַיִם
גָּמַל לְשׁוֹפְכֵי שִׁיחַ עַלֵי מַיִם / דְּרַשׁ לְנַעֲקָד וּשְׁפֹךְ לֵב כַּמַּיִם
הַזָּכַר לְמַפְגִּיעֵים הַיּוֹם עַלֵי מַיִם / וְדוּי פָּצַל בְּרֶהֱטִים בְּשִׁקְתוֹת הַמַּיִם
זָכוֹר לְנַעֲצָרִים הַיּוֹם עַלֵי מַיִם / חֶבֶר דָּלָה לְהַשְׁקוֹת צֶאֱן מַיִם
5 טוֹב זָכְרָה לְטוֹבָה מִיַּחְלִיד עַלֵי מַיִם / יוֹם אֲשֶׁר נִבְקְעוּ בְּמִטָּה מַיִם
בְּרִית נְדִיבִים מְחֻקְקֵי בָאֵר מַיִם / לְמַחְנֻנֶיךָ זָכַר בְּזִכִּירַת מַיִם

כ"י: דהוזהע"פ"רת^ו; צ; ה; גו (שורות 10-1 רק חלקים) גז (6-1) גגרי (5-1) ||

1 איום חס' צ | ברית: מלח חס' צ | מים הוחגג | 2 לשופכים גצ | עלי: עדי ת^ו | לב חס' גצ | 3 למפגיעים: למפגיעו
למפקדים ה' לך חס' ע"ה | היום רק פ"רגגגגגג: חס' שאר כ"י | עלי: בעד הוחע"הג | פצול גו | רחט גוגגג | שקתות גוגר
4 היום חס' רת"גוגגג | עלי: בעד רגוגגגג על פ' עדי ע"ת^ו צ | המים פ' | חס'...מים חס' צ | דלה דלה ה' | 5 במקום השורה הנדפסת:
זעק תחנת האיבי מים / חננה להעתר בשית [?] ממים גר | טוב... עלי מים חס' צ | זכור דפ'ת^ו | לטובה: לטוב גוגגגגג חס' ת^ו |
למיחליך ת^ו | על פ'ת^ו ג | המים פ'ת^ו למים ר | במטה המים פ' | 6 כריות צ | חוקקי וצף חקקי חר | באר: ברית צ | 7 מנסכי:

1 לשואלי למבקשי: לשון המשנה, תענית א, א ועוד. ברית בין הבתרים או מילה שנכרתו עם אברהם. קח לקח. אלים
מלאכים (תהל' כט, א), בראשית יח, ד. 2 עלי על אודות, וכן להלן. דרוש זכור. ושפך לב כמים על בכיו של יצחק בשעת
העקדה מסופר במדרשים המאוחרים, כגון מדרש ויושע. 3 מפגיעים מתפללים, פגיעה היא ל' תפלה לפי ספרי דברים פ"ט, כו
(עמ' 39). ודווי תפילת יעקב (ברא' לבר, י). פצל ברהטים ברא' ל, לח. 4 לנעצרים היום בשמיני עצרת. חבר משה, לפי
ויק"ר א, ג (עמ' ט). דלה שמות ב, יט. 5 זכרה לטובה ל' ציוור, ע"ש נחמ' ה, יט ועוד. מיחליך עלי מים ישראל על ים
סוף. 6 ברית נדיבים מחוקקי באר מים על הבאר במדבר, ע"ש במד' כא, יח: "באר חפרוה שרים כרוה נדיבי העם במחוקק